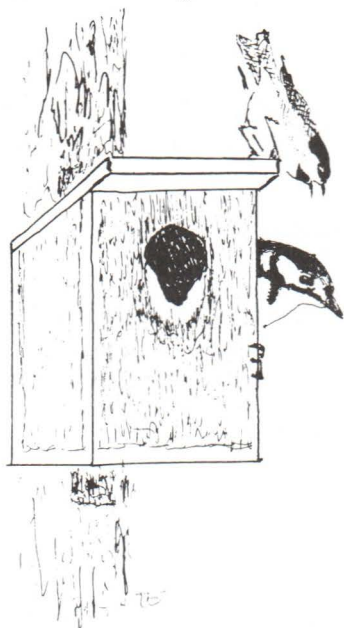

Nieuws over het meetnet reproductie

■ *Sinds enige tijd verzamelt SOVON gegevens over de reproductie van vogels. Deze informatie is van groot belang om aantalsveranderingen niet alleen vast te stellen (wat we al doen met de 'inventarisatieprojecten'), maar ook te kunnen verklaren (het uiteindelijke doel), waaraan informatie omtrent reproductie sterk kan bijdragen. Via het nestkaartenproject en gestandaardiseerd ringwerk op de Constant Effort Sites (CES) kunnen we veel te weten komen. Er wordt nauw samengewerkt met het NIOO en het CBS.*

Bloei van het Nestkaartenproject

In 1995 zijn veel nestkaarten binnengekomen. Dit is met name te danken aan de leden van de Werkgroep Broedbiologisch Onderzoek die van de oude nest(kast)kaart zijn overgestapt op de nieuwe nestkaart. Hierdoor is het aantal ingestuurde kaarten van vooral de nestkasten-broeders enorm toe genomen.

Grote Bonte Specht op bezoek bij Matkopmees (Ton Eggenhuizen)

Ook leden van de Werkgroep Roofvogels Nederland (WRN) gaan in 1996 de nestkaart gebruiken. Zij verzamelen al jarenlang systematisch gegevens over broedsucces van roofvogels (lees het na in de Ecologische Atlas van de Nederlandse roofvogels). In overleg met de WRN is de SOVON-nestkaart zodanig aangepast dat deze goed gebruikt kan worden bij het roofvogelonderzoek. Ook de medewerkers aan het weidevogelproject dat elders in dit nummer wordt beschreven gaan kaarten invullen. De handleiding is dit voorjaar iets gewijzigd.

Guido van Leeuwen

Overzicht 1995

Per 1 maart 1996 waren door 75 waarnemers 4565 nestkaarten van het broedseizoen 1995 ingestuurd. Maar liefst 93% van de gecontroleerde nesten is twee of meer keren bezocht. Deze herhaalde controles zijn van groot belang voor het berekenen van de dagelijkse overlevingskans van het nest (een maat voor het broedsucces). Hulde dus aan de waarnemers.

Van 122 soorten zijn nestkaarten ontvangen. Van 8 soorten zijn meer dan 100 kaarten ingestuurd. De absolute topper is de Koolmees, op ruime afstand gevolgd door Bonte Vliegenvanger en Pimpelmees. De meest opmerkelijke soort in de top is de Huiszwaluw, dit is (op 1 kaart na) het werk van J. Drop. Toch zijn ook van de lastige zangvogels forse aantallen gevonden, bijv. 50-100 nesten van Kleine Karekiet, Tjiftjaf en Zwartkop. Dit is het werk van enkele specialisten als Rob Bijlsma, Sjoerd Braaksma en Fred Hustings.

Dit voorjaar gaat de hele lading kaarten van 1995 (en 1994) naar CBS ter verzoetsing. Voor wie nog niets inleverde: zorg dat uw waardevolle informatie niet verloren gaat! Graag zien wij uw kaarten tegemoet (ook al zijn het er maar een paar).

Bij de Britten (BTO) is overigens onlangs de 1 miljoenste kaart binnengekomen....

CES-project

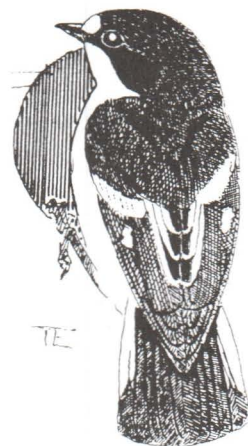
In 1995 is het zogenaamde *Constant Effort Site* (CES) project officieel gestart, een project van het Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek (NIOO) en SOVON en een belangrijke nieuwe richting in het ringwerk in Nederland. Het CES project richt zich op het verzamelen van zoveel mogelijk vangsten van (broed)vogels. Hier toe wordt gevangen gedurende het broedseizoen en de periode direct daarna. Voornamelijk broedvogels en uitgevlogen jongen worden geringd, met een ring van het Vogeltrekstation.

Het onderzoek vindt op gestandaardiseerde wijze plaats. In een vast gebied wordt met een vaste mistnet-opstelling één maal per 10 dagen gevangen in de periode half april-begin augustus. In 1995 ging het om 16 en in 1996 om c. 30 gebieden.

Door de gestandaardiseerde aanpak kunnen de vangsten belangrijke informatie opleveren op het gebied van overleving, monitoring en reproductie. Door terugvangsten van eerder geringde vogels gedurende de onderzoeksjaren kan de overleving worden berekend. De aantallen gevangen vogels per soort/per jaar leveren een index op voor het aantal broedvogels rond de verschillende CES-locaties. Deze gegevens kunnen worden gecombineerd met het Broedvogel Monitoring Project van SOVON. Tenslotte kan aan de hand van de verhouding jonge en oude vogels in de nazomer het broedsucces (reproductie) worden bepaald. Dit laatste punt sluit goed aan bij het nestkaarten-project.

Het CES-project richt zich namelijk vooral op de broedvogels van struweel- en rietmoerasgebieden. Deze soorten zijn in het nestkaartenproject ondervertegenwoordigd. De nesten van kleine zangvogelsoorten zijn hier namelijk over het algemeen moeilijk te vinden en daarbij komt dat bijv. sommige moerasvogels in kwetsbare vegetaties broeden die beter niet te vaak betreden kunnen worden. Met behulp van het CES-project kan dus ook van deze soortgroep informatie over het broedsucces in Nederland worden verzameld.

Frank Majoor

Bonte Vliegenvanger (Ton Eggenhuizen)